

שקופות

עקרונות הוגנות

הג'וינט

מדינת ישראל
משרד החינוך
המאבק לרוחני יסודי

אופן פעולה המקל על אחרים לראות אילו פעולות מתבצעות. שקיפות מנכיחה שוויון זכויות והשפעה על קבלת החלטות של כל הנוגעים בדבר. היא מובילה לכך שלכל בעלי העניין יש את הידע הרלוונטי הדרוש להם על מנת לקחת חלק פרו-אקטיבי בתהליך.

מבחינה ערכית – שקיפות מייצרת אמון ופתיחות. מבחינה חברתית/כלכלית – שקיפות מונעת שחיתות, מקדמת עשייה חופשית.

מבחינה פדגוגית – שקיפות יוצרת אקלים כיתתי והכללה של משפחות וקהילה באקוסיסטם הכיתתי.

אכפתיות

עקרונות הוגנות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המאף לרועיך יסודי

הג'וינט

**קשר ואמפתיה מביאים לכך שלכל המעורבים
מחוייבות לנקוט פעולה אקטיבית לטובת האחר,
כאשר יש בכך צורך ורצון, מתוך אחריות הדדית לפרט
ולקבוצה. זהו הבסיס לכל פעולה אנושית.
המונח מרמז על אחריות של מובילי התהליך החינוכי
אך גם על היכולת של שאר המשתתפים לנקוט פעולה
איכפתית כלפי אחרים, כך שכוחם נשמר.
מבחינה ערכית – איכפתיות, אחריות.
מבחינה חברתית/כלכלית – איכפתיות משמשת מנוע
מצמיח לפתרונות וליוזמות שיש להן תרומה חברתית
וכלכלית גם יחד.
מבחינה פדגוגית – טיפוח, חונכות, דיאלוג.**

מגוון

עקרונות הוגנות

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך יסודי

הג'וינט

קיום מגוון דעות וזהויות בקבוצה מאפשר התפתחות ושגשוג של החשיבה והכישורים של כלל המשתתפים. מגוון בחינוך פירושו יצירת סביבה לימודית בטוחה, מכילה והוגנת עבור כל הזהויות ובמטרה לקדם ריבוי זהויות בקבוצה.

מבחינה ערכית – בחירה במגוון מאפשרת הזדמנות להשתתפות של כולם, בנוסף, התאמה ללומד נותנת גם לו וגם למלמד לגיטימציה, מחזקת את הקשר ומאפשרת לראות את הייחודיות של האדם. מבחינה חברתית/כלכלית – מגוון מעלה את הערך של התוצרים, ומתאפשרת יותר בחירה ויותר דיוק.

מבחינה פדגוגית – מגוון מאפשר רלוונטיות של הלמידה וההוראה – עיצוב חוויית הלמידה ותכני הלמידה של הפרט בהתאם למאפייניו כלומד, והיערכות הארגון החינוכי וצוותו בהתאם לכך. הלומד מפתח את עולמות התוכן שמעניינים אותו, מקדם את העיסוק בנקודות החוזק שלו ומעצב את הלמידה בהתאם לסגנונו האישי ולצרכיו.

אמון

עקרונות הוגנות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המאגף לרוחני יסודי

הג'וינט

תחושת ביטחון באדם או קבוצה פירושו להיות נינוחים, ללא חרדה או דאגה, אפילו במצב של תלות הדדית שבו תוצאות (שיש להן חשיבות והן מוערכות על ידי אחרים) תלויות בהשתתפות ובתרומה של האחרים. האדם הבוטח מניח שציפיותיו תתממשה שכן הוא מעריך שלצד השני יש יכולות, כוונות טובות, ושניתן לסמוך עליו שכן היחסים ביניהם כנים ופתוחים. אמון הוא הכלי הבסיסי למשימה החינוכית, והוא משקף הדדיות ביחסים ואת המוכנות של השותפים לפעולה נינוחה בעולם.

מבחינה ערכית – תורם ליחסים בינאישיים ובינארגוניים. מבחינה חברתית/כלכלית – מקדם חדשנות, ניסוי וטעיה, וריבוי הזדמנויות לשינוי.

מבחינה פדגוגית – מחזק יכולות של התלמידים כי מאפשר להם לנסות, לטעות ולהצליח בכוחות עצמם

נגישות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המאף לוחמי יסוד

הג'וינט

עקרונות הוגנות

נגישות היא תנאי סף ללמידה ומתייחסת למכלול רחב של צרכים, זכויות, אפשרויות ותנאים פיסיים אשר צריכים להתקיים במסגרת הסביבה הלימודית כך שכל המעורבים והמעוניינים יוכלו לקחת בה חלק באופן שממצה את יכולותיהם. נגישות מתייחסת לסביבה פיזית, לאמצעי קצה טכנולוגיים ולתפיסות "שקופות" לגבי השתתפות. מבחינה ערכית – הכללה של כל המעוניינים לקחת חלק בתהליך.

מבחינה חברתית/כלכלית – כולם יכולים להיות יצרניים. מבחינה פדגוגית – צריכות להתקיים פרקטיקות ש"משקיפות" מוגבלויות ומאפשרות לכל התלמידים להיות חלק מקבוצת הלומדים.

איכות

עקרונות הוגנות

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך יסודי

הג'וינט

**השאיפה לתוצר בעל ערך גבוה, מדוייק מתוך שאיפה
לשיפור מתמיד.**

**מבחינה ערכית – יוצר מחוייבות להישג משותף.
מבחינה חברתית/כלכלית – מביא לתוצרים טובים יותר.
מבחינה פדגוגית – מביא להעלאת הסטנדרטים**

גמישות

עקרונות הוגנות

מדינת ישראל
משרד החינוך
המאף לרוחני יסוד

הג'וינט

גמישות, במובן של דפוס חשיבה מתפתח. הנחת היסוד כאן היא, שיכולות ואינטליגנציה הם ברי פיתוח וצמיחה. עיקרון זה מצביע על כך שלאדם יש אפשרות להשתפר ולהשתכלל, שהישגים והצטיינות הם תולדה של מאמץ ועבודה קשה. לדפוס חשיבה זה ערך כפול בהקשר של הוגנות: ראשית, האמונה הפנימית של כל ילד שעל ידי מאמץ ועבודה קשה הוא יוכל להתקדם. שנית, מבחינה מערכתית, האמונה שכל ילד יכול לשפר מיומנויות, להתקדם ולהצטיין. אין ילדים ש'אין להם את זה' כמו גם אין תרבויות, מגדר או קבוצות ש-'אין להן את זה'.